

केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार राष्ट्रीय कुटुंब लाभ
योजनेतील एकरकमी अर्थसहाय्यात ₹१०,०००/-
वरुन ₹२०,०००/- इतकी वाढ करणे.
मृत्युप्रकरणी अधिक खुलासा.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: राकुला-२०१२/प्र.क्र. २७७/ विसयो-२,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: २१ नोव्हेंबर, २०१३

वाचा —

- १) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक: राकुला-२०१२/प्र.क्र. २७७/विसयो-२, दि. १२ मार्च, २०१३.
- २) केंद्र शासनाकडील दिनांक ५ ऑगस्ट, २००५ ची राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजनेबाबतची मार्गदर्शक तत्वे.

प्रस्तावना —

केंद्र शासनाच्या निदेशानुसार राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजनेत दिनांक १२ मार्च, २०१३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार अर्थसहाय्यात ₹ १०,०००/- वरुन ₹ २०,०००/- इतकी वाढ करण्यात आली आहे. या शासन निर्णयाच्या प्रस्तावनेतील अ.क्र. ४ मध्ये कुटुंबातील प्रमुख कमावत्या स्त्री-पुरुषाच्या नैसर्गिक मृत्यु झाल्यास ₹ ५,०००/- व अपघाती मृत्यु झाल्यास ₹ १०,०००/- इतके अर्थसहाय्य त्यांच्या कुटुंबास दिल जाईल, असे नमूद करण्यात आले आहे. यामुळे काही क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना आत्महत्या केलेल्या व्यक्तीच्या कुटुंबाला हा लाभ द्यावा किंवा देऊ नये, असा संभ्रम निर्माण झाला आहे. याकरिता केंद्र शासनाचे दिनांक ५ ऑगस्ट, २००५ चे निर्देश या शुध्दीपत्रकासोबत जोडले आहेत. त्यामध्ये अ.क्र. २२ चा (I II III) कडे लक्ष वेधण्यात येत

आहे. हे परिच्छेद त्वरित संदर्भासाठी खालीलप्रमाणे निदर्शनास आणण्यात येत आहेत :-For purpose of determining central assistance, the following criteria shall apply :-(I) The Primary breadwinner will be the member of the household-male or female- whose earnings contribute substantially to the total household income.(II) The death of such a primary bread winner should have occurred whilst he or she is in the age group of १८ to ६४ years i.e. more than १८ years of age and less than ६५ years of age. वरील बाब विचारात घेऊन क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजनेबाबत संभ्रम राहू नये म्हणून खालील बाबी स्पष्टपणे पुन्हा निदर्शनास आणण्यात येत आहेत.

परिपत्रक :-

१) केंद्र शासनाच्या अद्ययावत मार्गदर्शक तत्वांमध्ये कोठेही नैसर्गिक मृत्यु, अपघाती मृत्यु किंवा आत्महत्या असा उल्लेख केलेला नाही. त्यामुळे दारिद्र्य रेषेखाली नोंद असलेल्या कुटुंबातील १८ ते ५९ वयोगटातील कोणतीही कमावती व्यक्ती (केंद्र शासनाने १८ ते ६४ वय १८ ते ५९ केले आहे) मृत्यु पावल्यास त्यांच्या कुटुंबियांस राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजनेचा लाभ देण्यात यावा.

२) कुटुंबातील प्रमुख व्यक्ती म्हणजे ज्याचा कुटुंबाची उपजिविका चालविण्यास एक उत्पन्नाचा महत्वाचा हिस्सा आहे, अशी व्यक्ती म्हणजे एका कुटुंबात एकपेक्षा अधिक व्यक्ती असू शकतील. कारण दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबात कष्ट केल्याशिवाय उपजिविका चालविणे शक्य नसते आणि म्हणून कुटुंब प्रमुख म्हणजे फक्त वयाने मोठे पुरुष / स्त्री असे ग्राह्य न धरता उदा. नवरा बायको यासोबत त्यांच्या अपत्यांच्या उत्पन्नाचा वाटा चरितार्थात महत्वाचा असू शकेल.

शासन निर्णय दिनांक १२ मार्च, २०१३ मधील उर्वरित बाबी पूर्वीप्रमाणेच राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३११२११३१७४५२९२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा. द. शिंदे)

सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव
४. सर्व जिल्ह्यांचे पालक मंत्री
५. सर्व मंत्र्यांचे खाजगी सचिव
६. सर्व राज्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव
७. सर्व जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष
८. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा)(१/२ , महाराष्ट्र राज्य, मुंबईनागपूर/
१०. सचिव, ग्रामीण विकास मंत्रालय, भारत सरकार, कृषि भवन, नवी दिल्ली
११. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
१२. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त कार्यालय
१३. संचालक, नागरी प्रशासन, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई
१४. वित्त विभाग (व्यय-१४/अर्थसंकल्प-७), मंत्रालय, मुंबई

१५. सर्व मंत्रालयीन विभाग / सर्व विभागीय आयुक्त/ सर्व महानगरपालिका आयुक्त/ सर्व पोलीस पोलीस आयुक्त
१६. सर्व जिल्हाधिकारी / सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक / सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
१७. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१८. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी व लेखा कार्यालय, मुंबई
२०. सर्व उपविभागीय अधिकारी (प्रांत अधिकारी) / सर्व तहसिलदार
२१. सर्व कोषागार अधिकारी / सर्व पंचायत समितीचे गट विकास अधिकारी
२२. सर्व उप कोषागार अधिकारी
२३. सर्व अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२४. निवड नस्ती /कार्यासन विसयो-२